

LLIBRET FESTES 2021

LECTURES D'ESTIU ALBUIXECH

Ajuntament
d'Albuixech

Patrocina l'Ajuntament d'Albuixech
www.albuixech.es

LECTURES D'ESTIU ALBUIXECH

GUÍA TELÉFONS / SERVEIS D'INTERÉS

AYUNTAMIENTO **961 400 601**

POLICIA LOCAL **807 390 307 / 092**

CONSULTORIO MÉDICO **961 205 670**

FARMACIA **691 400 615**

* De 9h a 14h y de 17h a 20h de lunes a viernes.

Sábados de 9h a 14h.

JUZGADO **961 404 181**

TELECENTRO **637 470 832**

EPA (Escuela Permanente de Adultos) **637 408 055**

CASA JOVE **669 437 659**

BIBLIOTECA **637 486 653**

GUÍA DE TURISMO Y SERVICIOS

www.turismohortanord.com

SERVICIO DE TOXICOMANÍAS **961 205 620**

PLANIFICACIÓN FAMILIAR **961 926 989**

SALUD MENTAL ADULTOS **961 926 262 / 961 926 260**

PARQUE DE BOMBEROS **112**

GUARDIA CIVIL DE MASSAMAGRELL **961 452 369**

SERVEF MELIANA **961 149 061**

CENTROS DE URGENCIAS MÉDICAS

MUSEROS **963 108 880**

MASSAMAGRELL **961 926 980**

04

SALUDA

ALCALDE

José Vicente Andreu Castelló

06

SALUDA

CURA PÁRROCO

José Ribes Perea - Administrador Parroquial

07

SALUDA

CAP DE POLICIA

Javier López Agustín

08

SALUDA

REGIDORA DE FESTES

Marta Ruiz

10

SALUDES

PARTITS POLÍTICS

d'Albuixech

13

NOTA HISTÒRICA

UN RECULL D'HISTÒRIA

del nostre poble

20

HOMENATGE

AL COL·LECTIU DEL NOSTRE POBLE

Col·lectiu de Dones

23

SALUDES

FESTERS I FESTERES

d'Albuixech

27

PROGRAMACIÓ

ESPECTACLES

D'ESTIU 2021

Alcalde

José Vicente Andreu Castelló

SALUDA

ALCALDE

José Vicente Andreu Castelló

FESTES PRUDÈNCIA I RESPONSABILITAT.

Benvolguts veïns i amics,

En el meu nom i en el de tot l'equip de Govern, Regidors i Empleats de l'Ajuntament d'Albuixech, vull desitjar-vos a tots Bones festes. Per segon any consecutiu no podem celebrar les festes com ens agradaria però almenys farem entre tots que aquestes festes siguin molt especials. Agrair a les comissions de festa i associacions tot l'esforç i treball realitzat.

També recordar que és inevitable que en aquests dies ens embargue l'ambient festiu i de celebració, des de la corporació municipal us demanem responsabilitat i el cumplir les normes tant en els establiments d'hostaleria, com en les vostres celebracions particulars.

Espere en definitiva, que ho passeu tots molt bé, amb alegria però amb prudència, en companyia de les vostres famílies i amics.

Una forta abraçada.

José Vicente Andreu Castelló el vostre alcalde.

FIESTAS PRUDENCIA Y RESPONSABILIDAD.

Queridos vecinos y amigos,

En mi nombre y en el de todo el equipo de Gobierno, Concejales y Empleados del Ayuntamiento de Albuixech, quiero deseáros a todos Felices Fiestas. Por segundo año consecutivo no podemos celebrar las fiestas como nos gustaría pero al menos haremos entre todos que estas fiestas sean muy especiales. Agradecer a las comisiones de fiesta y asociaciones todo el esfuerzo y trabajo realizado.

También recordar que es inevitable que en estos días nos embargue el ambiente festivo y de celebración, desde la corporación municipal os pedimos responsabilidad y el cumplir las normas tanto en los establecimientos de hostelería, como en vuestras celebraciones particulares.

Espero en definitiva, que lo paséis todos muy bien, con alegría pero con prudencia, en compañía de vuestras familias y amigos.

Un fuerte abrazo.

José Vicente Andreu Castelló vuestro alcalde.

SALUDA

CURA PÁRROCO

José Ribes Perea Administrador Parroquial

Un any més no podem celebrar les festes patronals del nostre poble com desitjaríem a causa de l'actual crisi sanitària provocada pel COVID-19. L'actual situació impossibilita que es puguen realitzar tots aquells actes que es solen organitzar amb motiu de les nostres festes. Ens posem davall la intercessió de la Mare de Déu d'Albuixech y de Sant Ramon Nonat perquè ens ajuden en estos moments que estem pasant.

Pocs esdeveniments han tingut un impacte tan fort en la història recent de la humanitat com l'actual pandèmia que estem patint. Vegem ja les profundes transformacions que està provocant en el món i les que es apareixen en l'horitzó. Els esdeveniments no ens fan per si millors o pitjors, dependrà de la resposta que vulguem donar-li a tot açò. El futur no està escrit, està per escriure. L'actual pandèmia és un moment propici també per a la fe, per a una trobada personal amb Jesucrist, perquè ens estem donant compte que sols no podem, que els nostres simples coneixements i forces no ens salven.

En el fons del cor i de la vida del ser humà hi ha necessitat i fam de veritat, hi ha necessitat i fam de vida. Déu està ací, està de la nostra part, està per nosaltres passe el que passe. Crist dóna resposta a tots els anhels del ser humà. Hi ha resposta, hi ha esperança, hi ha futur, açò és una oportunitat. Experimentem la vida que ve de Déu, la que ve de saber-nos fills seus. Deixem que el Senyor, per este abraç que Ell ens dóna d'amor, ens mostre la veritat de la nostra vida i pugam manifestar-la davant dels altres.

**Que la Verge Maria de
Albuixech i que Sant Ramon
Nonat preguen al Senyor per
nosaltres i per el poble de
Albuixech, beneït per la seu
intercessió.**

Una salutació a tots.

SALUDA

CAP DE POLICIA

Javier López Agustín

Tengo la oportunidad que me brindan de dirigirme a tod@s, y reafirmarme en mi total compromiso, y al tiempo ofrecer mi total disposición a atender cuantos retos surjan y así lograr mejorar la convivencia en este nuestro querido pueblo de Albuixech.

Los nuevos tiempos obligan a la evolución de la función policial en aras a atender las nuevas demandas de la sociedad. La Policía Local de Albuixech debe evolucionar con la sociedad, se debe enteramente a esta y debe estar hecha a medida exacta de su ciudadanía. Su desarrollo se basa en un proceso vivo y permanente en el que todos estamos involucrados.

La garantía de los valores democráticos es una de las tareas en las que la policía tiene mucho que decir. El velar por esos valores otorga a estos funcionarios una importancia elevada en el engranaje democrático. Competencia que dependerá de su realización y de su efectividad.

Quiero dar las gracias en mi nombre, y en el de toda la Policía Local de Albuixech, a todos los vecinos y vecinas de este nuestro municipio, por el comportamiento ejemplar que estáis teniendo. Gracias a eso estamos contribuyendo a que el Covid 19 no eche raíces en nuestro pueblo.

Son tiempos difíciles, y el no poder disfrutar como merecemos de nuestras tan esperadas fiestas patronales, nos afecta notablemente, pero no podemos desistir en nuestro buen hacer, ya que, gracias al esfuerzo demostrado en este casi año y medio de pandemia, Albuixech sigue manteniendo la ilusión por todas aquellas cosas que hacen de este pueblo un maravilloso lugar para vivir.

Hace casi 16 años que pertenezco a esta plantilla de Policía Local, de los cuales 10 los ejercí como Agente y estos últimos casi 6 años en el cargo de Jefatura, parece que fue ayer cuando me puse por primera vez el uniforme y ya han pasado 16 años, años que han marcado notablemente mi vida, ya que aparte de trabajar para este querido pueblo me he llevado grandes amigos, y me han dado la oportunidad que conocer gente entrañable.

Agradecer a toda la población su esfuerzo y tesón en combatir esta pandemia, e insistir en que gracias a la colaboración ciudadana, esta Policía Local pudo ejercer de manera efectiva su trabajo diario.

Solo añadir una vez más GRACIAS.

*Regidora de Festes
Marta Ruiz*

SALUDA

REGIDORA DE FESTES

Marta Ruiz

Ha passat un altre any, un altre any difícil i complicat, i encara que al nostre poble ja fa olor a festa a causa de la seu proximitat, la situació i les circumstàncies han volgut que les cinc comissions de festes hagen decidit ajornar-les de nou perquè les puguem gaudir com tots i totes mereixem.

Però complint amb tota la normativa, distàncies de seguretat, control d'aforaments, ús de la màscara i amb tot el que comporta aquesta pandèmia, es realitzaran tres espectacles perquè hem decidit que els veïns i veïnes al costat de les comissions de festes i a totes les associacions de la població així ho mereixen.

I finalment, agrair al poble en general l'esforç que reilitza cada dia per complir totes les normes marcades per les autoritats sanitàries, i esperem que l'any 2022, per tots i cadascun dels carrers de la nostra població torne a córrer l'olor a pòlvora i a sonar la música i que puguem d'una vegada per totes gaudir d'unes festes patronals com tots i totes mereixem.

Una forta abraçada de la vostra regidora de cultura, festes i turisme.

Ha pasado otro año, otro año difícil y complicado, y aunque en nuestro pueblo ya huele a fiestas debido a su proximidad, la situación y las circunstancias han querido que las cinco comisiones de fiestas hayan decidido aplazarlas de nuevo para que las podamos disfrutar como todos y todas merecemos.

Pero cumpliendo con toda la normativa, distancias de seguridad, control de aforos, uso de la mascarilla y con todo lo que conlleva esta pandemia, se van a realizar tres espectáculos porque hemos decidido que los vecinos y vecinas junto a las comisiones de fiestas y a todas las asociaciones de la población así lo merecen.

Y por último, agradecer al pueblo en general el esfuerzo que realiza cada día por cumplir todas las normas marcadas por las autoridades sanitarias, y esperemos que en el año 2022 por todas y cada una de las calles de nuestra población vuelva a correr el olor a pólvora y a sonar la música y que podamos de una vez por todas disfrutar de unas fiestas patronales como todos y todas merecemos.

Un fuerte abrazo de vuestra concejal de cultura, festas y turismo.

SALUDA

PARTITS POLÍTICS

Compromís per Albuixech

Estimades amigues i amics:

En primer lloc volem tindre un emocionat record per a totes les persones que ens han deixat i per a totes les que haveu patit de forma directa i indirecta, els efectes d'esta pandèmia.

Un any més no podem gaudir de les festes com ens agradaria, però sembla que ja vem un horitzó.

Queda menys, i per això no podem baixar la guàrdia sino ser més responsables encara si cap.

Enguany tornarem a viure unes festes diferents, des de l'estima i la responsabilitat.

Vos desitgem que les gaudiu de tot cor i esperem que l'any vinent la festa torne als nostres carrers i puguem omplir-los de música, disfresses, olor a pàlvora, germanor, harmonia i somriures, molts somriures.

Esperem que pugam retrobar-nos prompte tots i totes al carrer, a les taules.

Ens agradaria fer un especial reconeixement a totes les persones que heu fet possible que en esta situació extrema i devastadora, hagem pogut viure dins d'una "normalitat" d'esperança i tranquil·litat.

**Des de Compromís per
Albuixech desitgem que
passeu unes bones Festes!**

*«No fui nada, y ahora nada soy.
Pero tú, que aún existes, bebe, goza
de la vida..., y luego ven.»*

Francisco Brines

SALUDA

PARTITS POLÍTICS

Partit Popular de Albuixech

Estimados vecinos de Albuixech

Sabéis que el Partido Popular de Albuixech está formado por personas que defendemos firmemente nuestras costumbres y tradiciones. Pero también sabemos que en estos momentos debe primar la salud y la vida.

En este año, que permanecerá para siempre en nuestra memoria por las tristes consecuencias del coronavirus, queremos enviar un sentido mensaje de condolencia para todos aquellos que han perdido algún ser querido, y de esperanza para que entre todos seamos capaces de superar al virus y salir más fuertes y unidos de esta crisis sanitaria.

Desde aquí queremos dar nuestro apoyo a todas las asociaciones y festeros que se han visto obligados a suspender nuevamente las actividades programadas para 2021. Seguro que en 2022 podremos revivir esos momentos que son tan importantes para conciliar la vida social entre todos los vecinos.

No podemos dejar de agradecer nuevamente de forma pública la colaboración de todas las personas que han prestado ayuda durante estos meses, al igual que a todas las empresas que han colaborado de un modo u otro y que cada día nos han dado lo mejor de sí mismos en una situación tan complicada.

Nos queremos dirigir a los jóvenes de Albuixech. Estáis dándonos el ejemplo de buen comportamiento y respeto a una situación especialmente difícil para vosotros. Las fiestas son días señalados en la juventud, de esos que se recuerdan siempre, y este año el COVID-19 os los ha vuelto a robar.

Tenemos y debemos seguir adelante. Seguir luchando contra este virus. Mantener la esperanza, la ilusión y el ánimo. En breve recuperaremos la normalidad, y podremos volver a disfrutar de los lugares que ahora están cerrados.

**Nos despedimos deseando
que tengamos toda la salud
para poder celebrar el año
próximo. Volverán los días
de fiesta. Y los viviremos
con más alegría, y mucho
más unidos, TODOS JUNTOS..
¡¡¡VIVA ALBUIXECH, VIVA LA
VIRGEN DEL ARBORSER!!!**

Un fuerte abrazo.

populares®

SALUDA

PARTITS POLÍTICS

Partit Socialista Albuixech

Arribem a unes dates marcades en el calendari de totes i tots els que vivim a Albuixech com són les festes patronals. Per segon any consecutiu participem en la iniciativa de la regidora socialista "Marta Ruiz Peris" llibret de festes virtual. Una iniciativa que des del partit socialista secundem.

Des del partit socialista, primer enviar un missatge d'ànim per als familiars de les famílies afectades per la crisi del coronavirus, tant per als que no estan com per als quals estem patint aquesta crisi sense precedents. Segon enviar un missatge d'esperança, davant la ràpidesa de la vacunació, i veure cada vegada més a prop la llum al final del túnel.

**Junts eixirem d'aquesta.
I tercer punt agrair el
comportament de la població
davant les restriccions
sanitàries. Gràcies, i salut per
tots.**

Llegamos a unas fechas marcadas en el calendario de todas y todos los que vivimos en Albuixech como son las fiestas patronales. Por segundo año consecutivo participamos en la iniciativa de la concejal socialista "Marta Ruiz Peris" libro de fiestas virtual. Una iniciativa que desde el partido socialista apoyamos.

Desde el partido socialista, primero mandar un mensaje de ánimo para los familiares de las familias afecta-

das por la crisis del coronavirus, tanto para los que no están como para los que estamos sufriendo esta crisis sin precedentes. Segundo mandar un mensaje de esperanza, ante la rapidez de la vacunación, y ver cada vez más cerca la luz al final del túnel.

**Juntos saldremos de esta.
Y tercer punto agradecer
el comportamiento de
la población ante las
restricciones sanitarias.
Gracias, y salud para todos.**

Para finalizar recitamos un poema de Antonio Machado que dice así:

*Caminante, son tus huellas
El camino y nada más;
Caminante, no hay camino,
Se hace camino al andar,
Al andar se hace el camino,
Y al volver la vista atrás
Se ve la senda que nunca
Se ha de volver a pisar.
Caminante no hay camino
Sino estelas en la mar.*

NOTA HISTÒRICA

UN RECULL D'HISTÒRIA DEL NOSTRE POBLE

NOTA HISTÒRICA

ALBUIXECH, 1237- 1400

SEGUIMOS CON LA TAREA QUE INICIAMOS EL AÑO PASADO CON EL NÚMERO 0 DEL LLIBRE DE FESTES EN FORMATO DIGITAL Y QUE CUALQUIER VECINO PUEDE DESCARGARSE SI ASÍ LO CONSIDERA. EN ESTE NÚMERO VAMOS A CENTRARNOS EN NUESTRO ORIGEN COMO PUEBLO, ALLÁ EN LOS ALBORES DEL SIGLO XIII Y COMO FUERON SUS PRIMEROS PASOS EN EL NUEVO REINO DE VALENCIA.

EN EL ASIENTO 70 DE LA EDICIÓN DEL LLIBRE DEL REPARTIMENT A CARGO DE LOS PROFESORES MARÍA DESAMPARADOS CABANES PECOURT Y RAMÓN FERRER NAVARRO EDITADA EN ZARAGOZA EN 1979 DICE LO SIGUIENTE:

"I. PERIÇ DE PAVIA, MILES: IIII IOVATAS IN ALQUERIA D'ALBUIXECH, IN VINEAS VEL PECIAS QUAS MAGIS VOLUERIT, ET DOMOS IN DICTA ALQUERIA ET DOMOS IN VALENTIA DE ABRAHIM ABIN ALEVA, IN VICO DE AVEN SALMA ET DE AÇIÇA. X KALENDAS DE OCTOBRES (X)." .

HE AQUÍ NUESTRA PARTIDA DE NACIMIENTO OFICIAL. PERO ESTO DEBE CONCRETARSE PARA QUE TODOS TENGAMOS UNA IDEA CLARA DEL QUÉ, DEL CÓMO Y DEL PORQUÉ FUIMOS REFERIDOS EN UNA DONACIÓN DE TIERRAS EN EL NUEVO REINO DE VALENCIA.

LA DONACIÓN DE LA ALQUERIA DE ALBUIXECH TIENE LUGAR EL 22 DE SEPTIEMBRE DE 1237, ES DECIR APROXIMADAMENTE UN AÑO ANTES DE LA ENTRADA DEL REY JAIME I EN LA CIUDAD DE VALENCIA Y TIENE LUGAR DURANTE SU ESTANCIA EN EL PUIG DE CEBOLLA, EN LA PREVIA DE LA CAMPAÑA DEFINITIVA.

NO ES UNA DONACIÓN COMPLETA, COMO VEMOS EN ASIENTOS POSTERIORES SE CONCEDEN TIERRAS EN ESTA ALQUERIA DE ALBUIXECH A OTROS BENEFICIARIOS, SON DONACIONES MÁS IMPORTANTES TANTO EN TIERRAS COMO EN CASAS.

ASÍ EN EL ASIENTO 758 SE HACE DONACIÓN DE "**DOMOS ET VI JOVATAS IN ALBOIXECH ET DOMOS IBIDEM". KALENDAS SEPTEMBRIS (X). A P. MARTINEZ SANCTE MARIE, MILES.**

CON POSTERIORIDAD Y YA EN 1238 EL 16 DE SEPTIEMBRE SE HACE ENTREGA DE LA ALQUERIA DE ALBUIXECH SIN MÁS DETALLE A B. DE CASTRO EPISCOPALI. ESTE PERSONAJE CONTROVERTIDO NO ACABA DE CUADRAR EN NUESTRAS FUENTES PUES CON POSTERIORIDAD ES RECONOCIDO COMO MILES Y NO COMO EN UN PRIMER MOMENTO SE SUPONÍA DEUDOR DEL CLERO. CONFESOR DEL REY JAIME I POR MÁS SEÑAS.

SON RECONOCIBLES CON POSTERIORIDAD TRANSACCIONES DE TERRENOS EN EL TÉRMINO DE LA ALQUERIA DE ALBUIXECH, TAMBIÉN EN ZONAS LIMÍTROFES DEL TÉRMINO HOY DESAPARECIDAS COMO ES EL CASO DE **CINQUARYOS**, DIVISORIO EN EL LITORAL ENTRE **ALBALAT ACIFLÍA** Y LA PROPIA ALQUERIA DE ALBUIXECH.

ASI Y SEGÚN SE RECOGE EN EL ASIENTO 1211 DEL PERGAMINO 1298 DEL ARCHIVO DE LA CATEDRAL DE VALENCIA "**ROMIA, MUJER DE BERNARDO GARRIGOSA Y FERRER GARRIGOSA , SU HIJO, VENDEN UN PEDAZO DE TIERRA EN ARBUISECH A MARTIN VICENT EL 16 DE DICIEMBRE DE 1311".**

LLEGADOS A ESTE PUNTO Y NO QUERIENDO HACER DE ESTA APROXIMACIÓN UN DOGMA DE FÉ DEBEMOS DE FIJAR LOS SIGUIENTES PUNTOS A MODO DE MARCO ILUSTRATIVO:

1. EL CONTEXTO HISTÓRICO.

LA CONQUISTA DEL NUEVO REINO DE VALENCIA TIENE SU ORIGEN EN EL CARÁCTER EXPANSIONISTA Y CONQUISTADOR DE LA MONARQUIA ARAGONESA, LOS INTERESES ECONÓMICOS DE NOBLES CATALANES Y ARAGONESES Y EL ENFOQUE ESPIRITUAL DE LA IGLESIA. ADEMÁS LA FIGURA DEL REY CONQUISTADOR JAIME I FUE DETERMINANTE EN EL ÉXITO DE LA EMPRESA.

700 AÑOS DE OCUPACIÓN ARABE DISEÑARON UN ESPACIO GEOGRÁFICO Y URBANO PARTICULAR, RICO Y DESEABLE, TANTO QUE ESTAS TIERRAS SE CONVIRTIERON EN UN DESEO PARA LOS INTERESES CATA-

LANO-ARAGONESES. EL DEVENIR HISTÓRICO NO HIZO MÁS QUE REFRENDAR ESTE HECHO.

LA NECESIDAD DE CONSEGUIR ADEPTOS Y MESNADAS, LA NECESIDAD DE OBTENER CAPITAL PARA LAS HUESTES Y EL OBJETIVO ÚLTIMO DE CRUZADA RELIGIOSA HIZO QUE SE DISEÑARA UN MODELO ÚNICO EN CUANTO AL REPARTO DE BIENES Y TIERRAS ENTRE LOS PARTICIPANTES, UN MODELO QUE DIFIERE DEL USADO EN LA CONQUISTA DE MALLORCA EN TANTO Y CUANTO LAS DONACIONES EFECTUADAS EN EL NUEVO REINO DE VALENCIA SE HICIERON A PRIORI. ASÍ LA DONACIÓN QUE NOS OCUPA SE PRODUJO EL 22 DE SEPTIEMBRE DE 1237 CASI UN AÑO ANTES DE LA ENTRADA DEL REY JAIME I EN VALENCIA.

SIGUIENDO A FRANCISCO CARDELLS EN SU OBRA "LAS RAZONES DE LA VERTEBRACIÓN MEDIEVAL DE L'HORTA" OBSERVAMOS CLARAMENTE EL COMO Y EL PORQUÉ SE REALIZAN LAS DONACIONES DEL REPARTO DE ESTAS TIERRAS, SIGNIFICATIVAMENTE SE RESUMEN EN CUATRO:

- HAY UNA BASE ESTRATÉGICO-MILITAR QUE REFORZA LO HEREDADO DE ÉPOCA TARDORROMANA ESPECIALMENTE EN LA ZONA NORTE DE LA CIUDAD DE VALENCIA.
- HAY UNA RAZÓN JURÍDICO-SEÑORIAL CON UN DISEÑO INTERNO QUE ESTABLECE UNA MAYORÍA DE ASENTAMIENTOS DE REALENGOS AL NORTE DEPENDIENTES DE LA CIUDAD DE VALENCIA Y UN PREDOMINIO DE LOS SEÑORIOS AL OESTE PARA CONSOLIDAR EL REINO EN LAS ZONAS FRONTERIZAS CON CASTILLA Y TENER LA RETAGUARDIA CUBIERTA EN CASO DE LEVANTAMIENTO NOBILIARIO.
- UNA RAZÓN ESPIRITUAL-SÍMBOLICA CON UNA TUPIDA RED DE PARROQUIAS Y CENTROS RELIGIOSOS, CONVENTOS Y MONASTERIOS.
- UNA ÚLTIMA RAZÓN LOGÍSTICA DE ABASTECIMIENTO GRACIAS AL PARCELARIO PROTEGIDO DE EXPLOTACIÓN INTENSIVA Y BASE HIDRÁULICA AL SERVICIO DEL MERCADO CIUDADANO.

CENTRÁNDONOS EN EL QUE NOS OCUPA, QUE EN NUESTRO CASO SERÍA EMINENTEMENTE JURÍDICO-ECONÓMICO, DEBEMOS DE RESEÑAR QUE LA REALIDAD JURÍDICA DE ESTE, LEJOS DE UN IDÍLICO MOTIVO, SEGUÍA LAS PAUTAS DISEÑADAS EX PROFESSO PARA UN ENTE MAYOR COMO ERA EL NUEVO REINO DE VALENCIA. PODEMOS DISCUTIR DE MUCHAS

COSAS PERO NO PODEMOS HACER DE LO SINGULAR CATEGORÍA.

EN CUANTO A LAS POSIBLES RAZONES RELIGIOSAS DEBEMOS DE ESPERAR AL PRÓXIMO NÚMERO DONDE HAREMOS UN ACERCAMIENTO AL MONASTERIO BENEDICTINO DE MAHUELLA Y A LA COFRADÍA DE SAN NARCISO Y LA MARE DE DEU DE ALBUIXECH.

2. ALBUIXECH, EL DESCONOCIDO.

LEJOS DE ENTRAR EN DISQUISICIONES SOBRE EL ORIGEN DEL NOMBRE Y DE SUS MÁS QUE DUDOSAS ACEPCIONES Y NO QUERIENDO DESVIRTUAR ESTE TRABAJO, VAMOS A PASAR DE PUNTILLAS SOBRE ESTO Y VAMOS A DEJAR QUE CADA UNO RAZONE SU OPINIÓN. DEJO COMO RECOPILATORIO EXTENSO Y QUE RECOGE LAS DIFERENTES TEORÍAS, EL LIBRO : "**ALBUIXECH.NUEVAS Y PRIMICIAS.1237-1911**" DE D. VICENTE AMPLE RÍOS. REVERENDO DE LA PARROQUIA DE ALBUIXECH DE 1981 A 1991.

EN LO QUE Respecta A NUESTRA PARTIDA DE NACIMIENTO NO PODEMOS DEJAR DE PUNTUALIZAR DOS COSAS, LA PRIMERA ES QUE NO PODEMOS PENSAR QUE ALBUIXECH SURGE DE LA NADA UN 22 DE SEPTIEMBRE DE 1237. POR OTRO LADO, NO PODEMOS CREER QUE SÓMOS EL CENTRO DEL UNIVERSO.

LA ALQUERIA DE ALBUIXECH APARECE POR PRIMERA VEZ EN EL LLIBRE DEL REPARTIMENT EN UNA PRIMERA DONACIÓN EFECTUADA EN EL PUIG DE CEBOLLA, A UN MILES DE LAS HUESTES DEL REY JAIME I, UN MILITAR QUE POR SU APELATIVO PROCEDÍA DE PAVÍA, APELLIDO DOCUMENTADO EN LÉRIDA EN LOS SIGLOS XIII Y XIV. CON POSTERIORIDAD OTRAS DONACIONES RECOGIDAS TAMBIÉN EN EL LLIBRE DEL REPARTIMENT VIENEN A CORROBORAR LA PRESENCIA DE NUEVOS PROPIETARIOS DE DISTINTA PROCEDENCIA.

NO QUERIENDO SER EXHAUSTIVO HEMOS DE RECALCAR QUE LAS TIERRAS REPARTIDAS ENTRE LOS DISTINTOS PROPIETARIOS Y ASUMIENDO QUE FUERAN DISTINTAS YA QUE NO SE OBSERVAN REVOCACIONES NI TRANSMISIONES, PODRÍAN LLEGAR A LAS 15 JOVADAS, QUE EN TÉRMINOS ACTUALES PODRÍAMOS CIFRAR EN 540 HECTAREAS. BASTE COMO COMPARATIVA QUE EN 1984 SE RECONOCÍAN PARA EL TÉRMINO

DE ALBUIXECH UNA SUPERFICIE DE 453 HECTÁREAS, COMO VEMOS PRACTICAMENTE LA TOTALIDAD DE NUESTRO ACTUAL TÉRMINO.

LA PROXIMIDAD DE ESTA ALQUERIA A LA CIUDAD DE VALENCIA REAFIRMA LO ANTERIORMENTE EXPUESTO EN CUANTO A LAS RAZONES DE CONSOLIDACIÓN DE ESTE ESPACIO AGRARIO, DE HECHO SON DESTACABLES DOS ASPECTOS CURIOSOS: RECONOCE **COROMINES** ADSCRIBIÉNDOLO A UN MATIZ LÉXICO, LA PRESENCIA DE UN RAHAL LLAMADO **ALBUYSI** EN EL CONTEXTO DE UNA DONACIÓN EN LA CIUDAD DE VALENCIA. PRESUPONE SEA EN TIERRA CAMPA Y LO SITUA EN EL TÉRMINO DE ESTA ALQUERIA YA QUE SI POR UNA PARTE EL NOMBRE ES ASIMILABLE, LA CANTIDA DE TIERRA,V JOVADES, LO ES AÚN MÁS.

TAMBIÉN ES DE DESTACAR QUE NO SÓLO DONA A **I.PERIC DE PAVÍA** LAS TIERRAS DE ESTA ALQUERIA, SINO TAMBIÉN LAS PROPIEDADES DE ABRAHIM ABI-VALEVA IN VICO AVENSALMA ET DE AÇIÀ, ESPOSA DEL PROPIETARIO DE LA VIVIENDA DONADA, LA CUAL PERTENECE A UNA URBE PRÓXIMA. LA ALQUERIA DE ALBUIXECH ES OBJETO DE NUEVAS DONACIONES Y LLEGA INCLUSO A SER DONADA EN SU TOTALIDAD, AL MENOS SIN REFERENCIA A PARTE CUANDO DONA LA ALQUERIA DE ALBUIXECH A **B.CASTROEPISCOPALI**, EL CUAL NO LA HARÁ EFECTIVA Y PASARÁ A SER PATRIMONIO DEL REY. ESTA FIGURA QUE ES EL REAL ENGO SUPONE PARA LA CORONA LA REUNIÓN BAJO SU MANDO DE LA DOBLE JURISDICCIÓN. EL REY NO DUDA EN RESERVARSE UNA SERIE DE LUGARES CERCANOS A LAS GRANDES VIAS DE COMUNICACIÓN OCUPADOS Y TRANSFORMADOS POR REPOBLADORES CRISTIANOS BAJO LA JURISDICCIÓN DE SUS OFICIALES Y JUSTICIAS DE VALENCIA.

LLEGADOS A ESTE PUNTO Y HABIENDO ENTENDIDO LA IDIOSINCRASIA DE LA PROPIEDAD, NO CABE SINO RESALTAR QUE LA ALQUERIA DE ALBUIXECH NO TRANSCIENDE MÁS ALLA DE UN NÚCLEO DE PRODUCCIÓN AGRÍCOLA, SUJETO A LOS VAIVENES DEMOGRÁFICOS PROPIOS DE LA EVOLUCIÓN ECONÓMICA. SITUADO A UN MARGEN DEL CAMINO DE MORVEDRE, SIN UNA ADSCRIPCIÓN SEÑORIAL SALVO LA PROPIA DEL REY, CON ALGUNOS MATICES RELIGIOSOS QUE PUEDEN APORTAR ALGÚNA QUE OTRA CONNOTACIÓN MÁS ALLÁ DE LA PROPIA, SUJETA A LOS GRAVÁMENES Y CONTRIBUCIONES QUE COMO SE PUEDEN OBSERVAR

EN LOS MORABATIES DEL XIV, Y EN LOS MANUALES DE CONSELLS CADA VEZ SEÑALAN UN ABANDONO PROGRESIVO DE LAS PROPIEDADES Y QUE TIENEN SU PUNTO ÁLGIDO EN LAS PESTES QUE SE SUCEDEN DESDE 1348.

VEMOS QUE EN 1469 ALBUIXECH Y MAHUELLA FIGURAN COMO DESPOBLADOS, APENAS ALGUIEN PUEDE QUEDAR QUE CONFIRME QUE EN ESOS LOCHS HUBO ALGUNA VEZ VECINOS; LA CIUDAD SE CONVIERTEN EN UN POLO DE ATRACCIÓN Y SÓLO LAS TIERRAS RENTABLES SIGUEN ADELANTE. HEMOS DE DEJAR ATRÁS LA IMAGEN BUCÓLICA DE QUE ALBUIXECH ERA UNA PROPIEDAD FERAZ Y RICA, LOS DATOS NO INDICAN ESTO. ALBUIXECH ES UN TERRENO DE MARJAL, PANTANOSO, PROPICIO PARA VIÑAS, OLIVOS Y GANADO, MUY RELACIONADO CON PRODUCCIONES SEMIINDUSTRIALES DE ABASTECIMIENTO QUE LOS COMERCIANTES Y MERCADERES DE LA CAPITAL MANTENÍAN SIEMPRE QUE FUERAN RENTABLES. LAS TIERRAS SON OBJETO DE TRANSACCIONES Y EN OCASIONES LAS NOMBRAN COMO SIMPLEMENTE "**PEDAZO DE TIERRA**", CASO DE LA VENTA A **MARTIN VICENT** POR PARTE DE UNA MADRE Y SU HIJO DE UNA PROPIEDAD EN ALBUIXECH.

"ESTUDIS RECENTS HAN PERMES ARRIVAR A LA CONCLUSIÓ QUE LA REPOBLACIÓ DEL REGNE AL SEGLE XIII VA SUPOSAR UN CANVI RADICAL ENVERS LA XARXA D'ALQUERIES D'EPOCA ISLÀMICA CAR NO SOLS ES VA REDUIR AMB L'ABANDONAMENT DE MOLTS NUCLIS PER CONCENTRAR LA POBLACIÓ EN LLOCOS DE MAJORS DIMENSIONS....". SEGÚN RECONOCE **MATEU RODRIGO LIZONDO**.

PARA FINALIZAR ESTE NÚMERO, SEÑALAR QUE ESTA PRIMERA APROXIMACIÓN A LA HISTORIA DOCUMENTADA DE ALBUIXECH SUPONE UN ANTES Y UN DESPUÉS DE NUESTRO OBJETIVO. EXPLICAR LA REALIDAD DE LA ALQUERIA DE ALBUIXECH DESDE UNA PERSPECTIVA REAL Y ALEJADA DE IDEALISMOS. EMPLAZAMOS A LA PROXIMA ENTREGA YA EN LOS ALBORES DE LA EDAD MODERNA.

SEGUIM AMB LA TASCA QUE VAM INICIAR L'ANY PASSAT AMB EL NÚMERO 0 DEL LLIBRE DE FESTES EN FORMAT DIGITAL I QUE QUALEVOV VEÍ POT DESCARGAR-SE SI AIXÍ HO CONSIDERA. EN AQUEST NÚMERO ENS CENTRAREM EN EL NOSTRE ORIGEN COM A POBLE, ALLÀ EN LES ALBORS DEL SEGLE XIII I COM *FUERON ELS SEUS PRIMERS PASSOS EN EL NOU REGNE DE VALÈNCIA.

EN EL SEIENT 70 DE L'EDICIÓ DEL *LLIBRE DEL *REPARTIMENT A càrrec dels PROFESSORS MARIA DESAMPARADOS CABANES *PECOURT I RAMÓN FERRER NAVARRO *EDITADA A SARAGOSSA EN 1979 DIU EL SEGÜENT:

"I. *PERIÇ DE *PAVIA, MILERS: *III *IOVATAS *IN *ALQUERIA D'ALBUIXECH, *IN *VINEAS *VEL *PECIAS *QUAS *MAGIS *VOLUERIT, *ET DOMS *IN DICTA *ALQUERIA *ET DOMS *IN *VALENTIA DE *ABRAHIM *ABIN *ALEVA, *IN VICO D'AVEN SALMA *ET DE *AÇIÇA. X *KALENDAS DE *OCTOBRI(X)."

HEUS ACÍ LA NOSTRA PARTIDA DE NAIXEMENT OFICIAL. PERÒ AIXÒ HA DE CONCRETAR-SE PERQUÈ TOTS TINGUEM UNA IDEA CLARA DEL QUIN, DEL COM I DEL PERQUÈ VAM SER REFERITS EN UNA DONACIÓ DE TERRES EN EL NOU REGNE DE VALÈNCIA.

LA DONACIÓ DE LA *ALQUERIA D'ALBUIXECH TÉ LLOC EL 22 DE SETEMBRE DE 1237, ÉS A DIR APROXIMADAMENT UN ANY ABANS DE L'ENTRADA DEL REI JAUME I A LA CIUTAT DE VALÈNCIA I TÉ LLOC DURANT LA SEUA ESTADA AI PUIG DE CEBA, EN LA PRÈVIA DE LA CAMPANYA DEFINITIVA.

NO ÉS UNA DONACIÓ COMPLETA, COM *VEMOS EN SEIENTS POSTERIORS ES CONCEDEIXEN TERRES EN AQUESTA *ALQUERIA D'ALBUIXECH A ALTRES BENEFICIARIS, SÓN DONACIONS MÉS IMPORTANTS TANT EN TERRES COM EN CASAS.

AIXÍ EN EL SEIENT 758 ES FA DONACIÓ DE **"DOMS *ET VAIG VEURE *JOVATAS *IN *ALBOIXECH *ET DOMS *IBIDEM". *KALENDAS *SEPTEMBRIS (X). A P. MARTINEZ *SANCTE MARIE, MILERS.**

AMB POSTERIORITAT I JA EN 1238 EL 16 DE SETEMBRE ES FA LLIURAMENT DE LA *ALQUERIA D'ALBUIXECH SENSE MÉS DETALL A B. DE CASTRO *EPISCOPALI.

AQUEST PERSONATGE CONTROVERTIT NO ACABA DE QUADRAR EN LES NOSTRES FONTS PERQUÈ AMB POSTERIORITAT ÉS RECONEGUT COM A MILERS I NO COM EN UN PRIMER MOMENT SE SUPOSAVA DEUTOR DEL CLERGAT. CONFESSOR DEL REI JAUME I PER MÉS DADES.

SÓN RECOGNOSCIBLES AMB POSTERIORITAT TRANSACCIONS DE TERRENYS EN EL TERME DE LA *ALQUERIA D'ALBUIXECH, TAMBÉ EN ZONES LIMÍTROFES DEL TERME HUI DESAPAREGUDES COM *ES EL CAS DE *CINQUARYOS, DIVISORI EN EL LITORAL ENTRE ALBALAT *ACIFLÍA I LA PRÒPIA *ALQUERIA D'ALBUIXECH.

*ASI I SEGONS ES RECOLL EN EL SEIENT 1211 DEL PERGAMÍ 1298 DE L'ARXIU DE LA CATEDRAL DE VALÈNCIA **"ROMIA, DONA DE BERNARDO GARRIGOSA I FERRER GARRIGOSA, EL SEU FILL, VENEN UN TROS DE TERRA EN *ARBUISECH A MARTIN VICENT EL 16 DE DESEMBRE DE 1311".**

ARRIBATS A AQUEST PUNT I NO VOLENT FER D'AQUESTA APROXIMACIÓ UN DOGMA DE *FÉ HEM DE FIXAR ELS SEGÜENTS PUNTS A MANERA DE MARC IL·LUSTRATIU:

1. EL CONTEXT HISTÒRIC.

LA CONQUESTA DEL NOU REGNE DE VALÈNCIA TÉ EL SEU ORIGEN EN EL CARÀCTER EXPANSIONISTA I CONQUERIDOR DE LA *MONARQUIA ARAGONESA, ELS INTERESSOS ECONÒMICS DE NOBLES CATALANS I ARAGONESOS I L'ENFOCAMENT ESPIRITUAL DE L'ESGLÉSIA. A més LA FIGURA DEL REI CONQUERIDOR JAUME I VA SER DETERMINANT EN L'ÈXIT DE L'EMPRESA.

700 ANYS D'OUPACIÓ *ARABE VAN DISSENYAR UN ESPAI GEOGRÀFIC I URBANO PARTICULAR, RIC I DESITJABLE, TANT QUE AQUESTES TERRES ES VAN CONVERTIR EN UN DESIG PER ALS INTERESSOS CATALANOARAGONESOS. L'ESDEVINDRE *HISTORICO NO VA FER MÉS QUE CONFIRMAR AQUEST FET.

LA NECESSITAT D'ACONSEGUIR ADEPTEΣ I *MESNADAS, LA NECESSITAT D'OBTINDRE CAPITAL PER A LES HOSTS I L'OBJECTIU ÚLTIM DE CROADA RELIGIOSA VA FER QUE ES DISSENYARA UN MODEL ÚNIC QUANT AL REPARTIMENT DE BÉNS I TERRES ENTRE ELS PARTI-

CIPANTS, UN MODEL QUE DIFEREIX DE L'USAT EN LA CONQUESTA DE MALLORCA EN TANT I QUANT LES DONACIONS EFECTUADES EN EL NOU REGNE DE VALÈNCIA ES VAN FER A priori. AIXÍ LA DONACIÓ QUE ENS OCUPA ES VA PRODUIR EL 22 DE SETEMBRE DE 1237 QUASI UN ANY ABANS DE L'ENTRADA DEL REI JAUME I A VALÈNCIA.

SEGUINT A FRANCISCO *CARDELLS EN LA SEUA OBRA " LES RAONS DE LA VERTEBRACIÓ MEDIEVAL DE L'*HORTA" OBSERVEM CLARAMENT EL COM I EL PERQUÈ ES REALITZEN LES DONACIONS DEL REPARTIMENT D'AQUESTES TERRES, SIGNIFICATIVAMENT ES RESUM EN QUATRE:

- HI HA UNA BASE ESTRATÈGIC-MILITAR QUE REFORÇA L'HERETAT D'ÉPOCA *TARDORROMANA ESPECIALMENT EN LA ZONA NORD DE LA CIUTAT DE VALÈNCIA.

-HI HA UNA RAÓ JURÍDIC-SENYORIAL AMB UN DISSENY INTERN QUE ESTABLEIX UNA *MAYORIA D'ASSENTAMENTS DE DEL PATRIMONI REIAL AI NORD DEPENDENTS DE LA CIUTAT DE VALÈNCIA I UN PREDOMINI DELS *SEÑORIOS A L'OEST PER A CONSOLIDAR EL REGNE EN LES ZONES FRONTERERES AMB CASTELLA I TINDRE LA REREGUARDÀ COBERTA EN CAS D'ALÇAMENT NOBILIARI.

- UNA RAÓ ESPIRITUAL-SIMBÒLICA AMB UNA ESSPESSA XARXA DE PARRÒQUIES I CENTRES RELIGIOSOS, CONVENTS I MONESTIRS.

- UNA ÚLTIMA RAÓ LOGÍSTICA DE PROVEÏMENT GRÀCIES AI PARCEL·LARI PROTEGIT D'EXPLOTACIÓ INTENSIVA I BASE HIDRÀULICA AI SERVEI DEL MERCAT CIUTADÀ.

CENTRANT-NOS EN EL QUE ENS OCUPA, QUE EN EL NOSTRE CAS SERIA EMINENTMENT JURÍDIC-ECONÒMIC, HEM DE RESENyar QUE LA REALITAT JURÍDICA D'AQUEST, LLUNY D'UN IDÍ-LIC MOTIU, SEGUIA LES PAUTES DISSENYADES EX PROFESO PER A UN ENS MAJOR COM ERA EL NOU REGNE DE VALÈNCIA. PODEM DISCUSIR DE MOLTES COSES PERÒ NO PODEM FER DEL SINGULAR CATEGORIA.

QUANT A les POSSIBLES RAONS RELIGIOSES HEM D'ESPERAR AI PRÒXIM NÚMERO ON FAREM UN ACOSTAMENT AI MONESTIR BENEDICTÍ DE *MAHUELLA I A la CONFRARIA DE SANT NARCÍS I LA *MARE DE *DEU D'ALBUIXECH.

2. ALBUIXECH, EL DESCONEGUT.

LUNY D'ENTRAR EN DISQUISICIONS SOBRE L'ORIGEN DEL NOM I DELS SEUS MÉS QUE DUBTOSES ACCEPCIONS I NO VOLENT DESVIRTUAR AQUEST TREBALL, PASSAREM DE PUNTEMES SOBRE AIXÒ I DEIXAREM QUE CADASCUN RAONE LA SEUA OPINIÓ. DEIXE COM A RECOPILATORI EXTENS I QUE RECOLL LES DIFERENTS TEORIES, EL LLIBRE : **"ALBUIXECH.NOVES I PRIMÍCIES.1237-1911"** DE Sr. VICENTE *AMPLE RÍOS. REVEREND DE LA PARRÒQUIA D'ALBUIXECH DE 1981 A 1991.

PEL QUE FA A LA NOSTRA PARTIDA DE NAIXEMENT NO PODEM DEIXAR DE PUNTUALITZAR DUES COSES, LA PRIMERA ÉS QUE NO PODEM PENSAR QUE ALBUIXECH SORGEIX DEL NO-RES UN 22 DE SETEMBRE DE 1237. D'altra banda, NO PODEM CREURE QUE *SÓMOS EL CENTRE DE L'UNIVERS.

LA *ALQUERIA D'ALBUIXECH APAREIX PER PRIMERA VEGADA EN EL *LLIBRE DEL *REPARTIMENT EN UNA PRIMERA DONACIÓ EFECTUADA AI PUIG DE CEBA, A UN MILERS DE LES HOSTS DEL REI JAUME I, UN MILITAR QUE PEL SEU APEL·LATIU PROCEDIA DE *PAVÍA, COGNOM DOCUMENTAT A LLEIDA EN ELS SEGLES XIII I XIV. AMB POSTERIORITAT ALTRES DONACIONS RECOLLIDES TAMBÉ EN EL *LLIBRE DEL *REPARTIMENT VENEN A CORROBORAR LA PRESÈNCIA DE NOUS PROPIETARIS DE DIFFERENT PROCEDÈNCIA.

NO VOLENT SER EXHAUSTIU HEM DE RECALCAR QUE LES TERRES REPARTIDES ENTRE ELS DIFERENTS PROPIETARIS I ASSUMINT QUE ANAREN DIFERENTS JA QUE NO S'OBSERVEN REVOCACIONS NI TRANSMISIÓS, PODRIEN ARIBAR A les 15 *JOVADAS, QUE EN TERMES ACTUALS PODRÍEM XIFRAR EN 540 *HECTÀREAS. BASTE COM A COMPARATIVA QUE EN 1984 ES RECONEXIEN PER AI TERME D'ALBUIXECH UNA SUPERFÍCIE DE 453 HECTÀREES, COM *VEMOS *PRACTICAMENTE LA TOTALITAT DEL NOSTRE ACTUAL TERME.

LA PROXIMITAT D'AQUESTA *ALQUERIA A la CIUTAT DE VALÈNCIA REAFIRMA L'ANTERIORMENT EXPOSAT QUANT A les RAONS DE CONSOLIDACIÓ D'AQUEST ESPAI AGRARI, DE FET SÓN DESTACABLES DOS ASPECTES CURIOSOS: RECOMEIX COROMINES ADSCRIVINT-HO A UN MATÍS LÈXIC, LA PRESÈNCIA D'UN *RAHAL ANOMENAT *ALBUYSI EN EL CONTEXT D'UNA

DONACIÓ A la CIUTAT DE VALÈNCIA. PRESSUPOSA SIGA EN TERRA CAMPA I EL *SITUA EN EL TERME D'AQUESTA *ALQUERIA JA QUE SI D'una banda EL NOM ÉS ASSIMILABLE, LA *CANTIDA DE TERRA,V *JOVDES, HO ÉS ENCARA MÉS.

TAMBÉ ÉS DE DESTACAR QUE NO SOLS DONA A I.*PERIÇ DE *PAVÍA LES TERRES D'AQUESTA *ALQUERIA, SINÓ TAMBÉ LES PROPIETATS DE *ABRAHIM *ABIVA-LEVA *IN VICO *AVENSALMA *ET DE *AÇIÇA, ESPOSA DEL PROPIETARI DE L'HABITATGE DONAT, LA QUAL PERTANY A UNA URBS PRÓXIMA.LA *ALQUERIA D'ALBUIXECH ÉS OBJECTE DE NOVES DONACIONS I ARRIBA FINS I TOT A SER DONADA ÍNTEGRAMENT, ALMENYS SENSE REFERÈNCIA A PART QUAN DONA LA *ALQUERIA D'ALBUIXECH A B.*CASTROEPISCOPALI, EL QUAL NO LA FARÀ EFECTIVA I PASSARÀ A SER PATRIMONI DEL REI. AQUESTA FIGURA QUE ÉS EL DEL PATRIMONI REIAL SUPOSA PER A la CORONA LA REUNIÓ SOTA EL SEU COMANDAMENT DE LA DOBLE JURISDICCió. EL REI NO DUBTE A RESERVAR-SE UNA SÈRIE DE LLOCS PRÒXIMS A les GRANS VIES DE COMUNICACIó OCUPATS I TRANSFORMATS PER REPOBLADORS CRISTIANS SOTA LA JURISDICCió DELS SEUS OFICIALS I JUSTÍCIES DE VALÈNCIA.

ARRIBATS A AQUEST PUNT I HAVENT ENTÉS LA IDIOSINCRÀSIA DE LA PROPIETAT, NO CAP SINÓ RESSALTAR QUE LA *ALQUERIA D'ALBUIXECH NO TRANSCENDEIX MÁS*ALLA D'UN NUCLIDE PRODUCCIó AGRÍCOLA, SUBJECTE Als VAIVENS DEMOGRÀFICS PROPIS DE L'EVOLUCIó ECONòMICA. SITUAT A UN MARGE DEL CAMÍ DE *MORVEDRE, SENSE UNA ADSCRIPCIó SENYORIAL EXCEPTE LA PRòPIA DEL REI, AMB ALGUNS MATISOS RELIGIOSOS QUE PODEN APORTAR *ALGÚNA QUE UNA ALTRA CONNOTACIó MÉS ENLLÀ DE LA PRòPIA, SUBJECTA Als GRAVAMENS I CONTRIBUCIONS QUE COM ES PODEN OBSERVAR EN ELS *MORABATIES DEL XIV, I EN ELS MANUALS DE *CONSELLS CADA VEGADA ASSENYALEN UN ABANDÓ PROGRESSIU DE LES PROPIETATS I QUE TENEN EL SEU PUNT ÀLGID EN LES PESTES QUE SE SUCCEIXEN DES DE 1348.

VEIEM QUE EN 1469 ALBUIXECH I *MAHUELLA FIGUREN COM DESPOBLATS, A penes ALGÚ POT QUEDAR QUE CONFIRME QUE EN AQUEIXOS *LOCHS VA HAVING-HI ALGUNA VEGADA VEÏNS; LA CIUTAT ES CONVERTEIX EN UN POL D'ATTRACCIó I NOMÉS LES TERRSES RENDIBLES SEQUEIXEN AVANT. HEM DE DEIXAR ARRERE LA IMATGE BUCòLICA QUE ALBUIXECH ERA

UNA PROPIETAT *FERAZ I RICA, LES DADES NO INDUEN AIXÒ.ALBUIXECH ÉS UN TERRENY DE MARJAL, PANTANÓS, PROPICI PER A VIÑAS, OLIVERES I BES-TIAR, MOLT RELACIONAT AMB PRODUCCIONS SEMIINDUSTRIALS DE PROVEÏMENT QUE ELS COMERCANTS I MERCADERS DE LA CAPITAL MANTENIEN SEMPRE QUE FOREN RENDIBLES. LES TERRES SÓN OBJECTE DE TRANSACCIONS I A vegades LES NOMENEN COM SIMPLEMENT " TROS DE TERRA", CAS DE LA VENDA A MARTIN VICENT PER PART D'UNA MARE I EL SEU FILL D'UNA PROPIETAT A ALBUIXECH.

" *ESTUDIS *RECENTS HAN *PERMES *ARRIVAR A la *CONCLUSIó QUE LA *REPOBLACIó DEL *REGNE AI *SEGLE XIII VA *SUPOSAR UN *CANVI RADICAL *ENVERS LA *XARXA D'*ALQUERIES D'*EPOCA ISLÀMICA CAR NO *SOLS ÉS VA *REDUIR *AMB L'*ABANDONAMENT DE *MOLTS *NUCLIS PER CONCENTRAR LA *POBLACIó EN *LLOCS DE *MAJORS *DIMENSIONS....". SEGONS *RE-CONEOCE MATEU RODRIGO *LIZONDO.

PER A FINALITZAR AQUEST NÚMERO, ASSENYALAR QUE AQUESTA PRIMERA APROXIMACIó A la HISTòRIA DOCUMENTADA D'ALBUIXECH SUPOSA UN ABANS I UN DESPRÉS DEL NOSTRE OBJECTIU. EXPLICAR LA REALITAT DE LA *ALQUERIA D'ALBUIXECH DES D'UNA PERSPECTIVA REAL I ALLUNYADA D'IDEALISMES. EMPLOCarem A la *PROXIMA LLIURAMENT JA EN LES AL-BORS DE L'EDAT MODERNA.

HOMENATGE

AL COL·LECTIU DEL NOSTRE POBLE

LECTURES ALBUIXECH
D'ESTIU LLIBRET
FESTES 2021

HOMENATGE

COL·LECTIU DE DONES

HEMOS DEDICADO ESTE ESPACIO A UN PERSONAJE CON CLAVE DE COLECTIVO, LEJOS DE LAS FÓRMULAS AD HOC Y MUCHO EN LA LÍNEA DE UN RECONOCIMIENTO QUE NO LO ES TANTO POR LO QUE SON COMO POR LO QUE HACEN. HEMOS CONTEMPLADO LA POSIBILIDAD DE QUE FUERA UNA MUJER DEL MUNICIPIO LA PROTAGONISTA DEL ESPACIO DEL LIBRO DE FIESTAS, EN ESTA OCASIÓN, UN COLECTIVO DE MUJERES.

Y COMO EJEMPLO DE INICIATIVA Y DE COLABORACIÓN ENTENDIMOS QUE EL MÁS CLARO EJEMPLO DE DINAMISMO LO ENCONTRÁBAMOS EN LA FIESTA DE LA CALDERA DE SANT ANTONI Y POR SUPUESTO Y CONCRETAMENTE AL SINGULAR MOMENTO DE LA *PELÀ*.

LA PELÀ SUPONE EL ENCUENTRO ALREDEDOR DE UNA SINGULAR FIESTA, DONDE PREFERENTEMENTE LAS MUJERES LLENAN LOS CAPAZOS CON LOS PRODUCTOS TÍPICOS DEL GUIZO DE LAS CALDERAS EN UNAS TIRES DE CHARLAS Y RISAS QUE ACABAN CON UNA MERIENDA DE CHOCOLATE Y PANQUEMADOS.

HEMOS INVESTIGADO ALREDEDOR DE ESTE HECHO CULTURAL Y NO HEMOS ENCONTRADO UN EJEMPLO COMO ESTE. LO SINGULAR DEL ACTO ES EL HECHO DE JUNTARSE EN UNA LITURGIA DE PUEBLO.

LA TÍA ROJA, LA TÍA NORATA, LA TÍA CONXA LA TOMATERA, LA MADRE DE CABEÇA, LA TÍA CHOCA, Y EN LA SIGUIENTE GENERACIÓN MARISA, FILO, MARIA DOLORES LA FRANCISCONA, LA TÍA CARMEN LA NAQUERANA, LA TÍA CARMEN LA VERDULERA, MARINA..... Y UN HUMO DE MUJERES QUE HAN FORMADO PARTE DE UN HECHO CULTURAL DE PRIMERA ORDEN.

NO HAY QUE DECIR QUE NO HA SIDO UNA CUESTIÓN DE GÉNERO. HAY QUE RESALTAR QUE HA SIDO UNA CUESTIÓN DE PUEBLO Y ESO HA SIDO REFRENDADO EN EL ACTO LÚDICO Y FESTIVO DE LA PELÀ.

EL PUEBLO ACUDE A CASA CABEÇA , AL LUGAR DE COSTUMBRE, DONDE LA COSTUMBRE DICTA LAS NORMAS, ELLAS DISFRUTAN DE UNA ARMONIA Y APROVE-

CHAN EL TIEMPO Y CUENTAN ANÉCDOTAS DE OTROS AÑOS Y ES UNO DE LOS MOMENTOS MÁS ENTRAÑABLES DE LAS CALDERAS. ACUDEN VECINAS Y VECINOS TAMBIÉN POR SUPUESTO, MUJERES JÓVENES, LAS MÁS MAYORES QUE TODA LA VIDA HAN ESTADO ALLÍ PRESENTES, Y LOS CUCHILLOS Y LOS DELANTALES DIBUJAN LA VÍSPERA.

ENCUENTRAN LUGAR SARA, LA MUJER Y LA HIJA DE GRANEL, LAS CHICAS DEL AYUNTAMIENTO, LA TÍA MERCE LA DE DOÑATE SENTANDO CÁTEDRA, BEA I SU MADRE, INÉS, PILAR LA DEL FERRAOR, TAMBIÉN TOMAN EL CAPAZO MERCE Y LOLA LA DE XULVI, SE SIENTE A CARMEN LA DEL MATAERO CON SUS RISAS CON PAQUITA LA DE MINGO AL VER CAER UN NABO AL CUBO DE MARUJA, Y ASÍ ES CASI CIEN POR CIEN SEGURO QUE TODAS HAN TOMADO SITIO EN ALGUNA OCASIÓN PARA SER PARTÍCIPES DE LA FIESTA.

SON LAS MUJERES DE ALBUIXECH LOS PERSONAJES COTIDIANOS QUE HACEN PATENTE Y TANGIBLE LA ORDEN NATURAL DE LA FIESTA, LAS MUJERES QUE SE JUNTAN PARA REPETIR UN HECHO QUE LO HAN INCLUIDO COMO UNA TRADICIÓN EXCLUSIVA DE NUESTRO PUEBLO.

INDIVIDUALIZAR EN UNA MUJER EL ESFUERZO Y LA VOLUNTAD DE UN PUEBLO ES POCO MENOS QUE IMPOSIBLE. VALGAN ESTA CORTAS LÍNEAS COMO AGRADECIMIENTO COLECTIVO SIN GÉNERO DE DUDAS.

HEM DEDICAT AQUEST ESPAI A UN PERSONATGE AMB CLAU DE COL·LECTIU, LLUNY DE LES FÒRMULES AD HOC I MOLT EN LA LÍNIA D'UN RECOGNICIÓ QUE NO HO ÉS TANT PEL QUE SÓN COM PEL QUE FAN. HEM CONTEMPLAT LA POSSIBILITAT QUE FORA UNA DONA DEL MUNICIPI LA PROTAGONISTA DE L'ESPAI DEL LLIBRE DE FESTES, EN AQUESTA OCASIÓ, UN COL·LECTIU DE DONES.

I COM A EXEMPLAR D'INICIATIVA I DE COL·LABORACIÓ VAM ENTENDRE QUE EL MÉS CLAR EXEMPLAR DE DINAMISME HO TROBÀREM EN LA FESTA DE LA CALDERA DE SANT ANTONI I PER DESCOMPTAT I CONCRETAEMENT AI SINGULAR MOMENT DE LA **PELÀ**.

LA *PELÀ SUPOSA LA TROBADA AL VOLTANT D'UNA SINGULAR FESTA, ON PREFERENTMENT LES DONES OMPLIN ELS CABASSOS AMB ELS PRODUCTES *TIPÍCOS DEL GUISAT DE LES CALDERES EN UNES TIRES DE XARRADES I RIURES QUE ACABEN AMB UN BERNAR DE XOCOLATE I *PANQUEMADOS.

HEM INVESTIGAT AL VOLTANT D'AQUEST FET CULTURAL I NO HEM TROBAT UN EXEMPLAR COM AQUEST. EL SINGULAR DE L'ACTE ÉS EL FET D'AJUNTAR-SE EN UNA LITÚRGIA DE POBLE.

LA TIA ROJA, LA TIA *NORATA, LA TIA *CONXA LA TOMAQUERA, LA MARE DE *CABEÇA, LA TIA XOCA, I EN LA SEGÜENT GENERACIÓ MARISA, TALL, MARIA DOLORES LA *FRANCISCONA, LA TIA CARMEN LA *NAQUERANA, LA TIA CARMEN LA *VERDULERA, MARINA..... I UN FUM DE DONES QUE HAN FORMAT PART D'UN FET CULTURAL DE PRIMERA ORDRE.

NO CAL DIR QUE NO HA SIGUT UNA QÜESTIÓ DE GÈNERE. CAL RESSALTAR QUE HA SIGUT UNA QÜESTIÓ DE POBLE I ESO HA SIGUT CONFIRMAT EN L'ACTE LÚDIC I FESTIU DE LA *PELÀ.

EL POBLE ACUDEIX A CASA *CABEÇA, AI LLOC DE COSTUM, ON EL COSTUM DICTA LES NORMES, ELLES GAUDEIXEN D'UNA *ARMONIA I APROFITCHEN EL TEMPS I CONTEN ANÈCDOTES D'ALTRES ANYS I ÉS UN DELS MOMENTS MÉS ENTRANYABLES DE LES CALDERES. ACUDEIXEN VEÏNES I VEÏNS TAMBÉ PER DESCOMPTAT, DONES JOVES, LES MÉS MAJORS QUE TOTA LA VIDA HAN SIGUT ALLÍ PRESENTS, I ELS GANIVETS I ELS DAVANTALS DIBUIXEN LA VESPRA.

TROBEN LLOC SARA, LA DONA I LA FILLA DE GRANELL, LES XIQUES DE L'AJUNTAMENT, LA TIA *MERCE LA DE DOÑATE *SENTANDO CÀTEDRA, BEA I LA SEUA MARE, INÉS, PILAR LA DEL *FERRAO, TAMBÉ PRENEN EL CABÀS *MERCE I LOLA LA DE *XULVI, SE SENT A CARMEN LA DEL *MATAERO AMB ELS SEUS RIURES AMB *PAQUITÀ LA DE *MINGO En VEURE CAURE UN NAP AI POAL DE MARUJA, I AIXÍ ÉS QUASI CENT PER CENT SEGUR QUE TOTES HAN PRES LLOC EN ALGUNA OCASIÓ PER A SER PARTÍCIPS DE LA FESTA.

SÓN LES DONES D'ALBUIXECH ELS PERSONATGES QUOTIDIANS QUE FAN PATENT I TANGIBLE L'ORDRE NATURAL DE LA FESTA, LES DONES QUE S'AJUNTEM PER A REPETIR UN FET QUE L'HAN INCLÒS COM UNA TRADICIÓ EXCLUSIVA DEL NOSTRE POBLE.

**INDIVIDUALITZAR EN
UNA DONA L'ESFORÇ I LA
VOLUNTAT D'UN POBLE ÉS
POC MENYS QUE IMPOSSIBLE.
VALGUEN AQUESTA CURTES
LÍNIES COM A AGRAÏMENT
COL·LECTIU SENSE GÈNERE DE
DUBTES.**

SALUDA

FESTERS DE LA MARE DE DÉU

Els festers de la Mare de Déu de Albuixech 2020 volem agrair a tot el poble el esforç que venim fent any i mig. Animen a continuar fent un poquet mes d'esforç en el temps que falta per finalizar este mal son per a que l'any que be puguem disfrutar junts de unes festes ab la vostra companyia.

Aprofitem per saludar i animar a totes i tots les veïnes i veïns d'este gran poble que es el d'Abuixech i recordar a totes aquelles persones que ens han deixat, pero que sempre i per sempre estarán al nostre cor. Molt d'aním i molta salut.

Els Festers de la Mare de Deu d'Albuixech 2020.

SALUDA

FESTERS DEL ROSARI

Benvolguts veïns i veïnes del poble d'Albuixech:

Un any més, la situació en la que es trobem ens impe-
deix gaudir de les festes patronals com tots haguerem
desitjat, i per aquest motiu totes les comissions s'hem
vist obligades a retardar l'any de la nostra celebració.

Tot i això, els festers del Rosari de l'any 2021 volem do-
nar les gràcies a les nostres famílies i a totes les per-
sones que ens han ajudat a fer possible aquesta festa,
que per a nosaltres es un somni.

A la fi, ens agradaria manar un missatge d'aním a tot el
poble per a que esperen amb ànsies les festes de l'any
proper, ja que tant nosaltres com la resta de les comis-
sions anem a fer tot el que estiga en les nostres mans
per a que siguin inoblidables.

**Els festers de la Mare de Déu
del Rosari us desitgem que
passeu unes bones festes
en companyia dels vostres
amics i familiars.**

SALUDA

FILLES DE MARIA

Veïns i veïnes d'Albuixech, les futures filles de Maria ja estem preparades, i vosaltres? La pandèmia no ens ha permés gaudir de les nostres festes patronals i populars 2021.

Així i tot, no hem percut l'ànim de seguir treballant per poder celebrar unes festes inoblidables.

**Esperem que tot açò passe
prompte i ens reunim tots
junts a la plaça del poble.**

IAIAIA FILLES DE MARIA!!!

SALUDA

FESTERS DEL CRIST

Estimats veïns i veïnes, els festers i festeres de Santíssim Crist del Barri volem donar suport a totes les persones que han passat o estan per aquesta malaltia. I tenim que prendre consciència que guanyar aquesta lluita és feina de tots i totes.

Per altra banda, ens agradaria donar anim a totes les comissions de festes i associacions que com nosaltres aquell 2019 amb molta il·lusió van començar a preparar el Any 2020. Cada dia que pasa estem més a prop de tornar a gaudir d'aquesta setmana tan esperada per a qualsevol Albuixequi/Albuixequina.

**VISCA EL CRIST DEL BARRI.
VISCA ALBUIXECH.
I VISCA LES FESTES DEL
POBLE.**

SALUDA

XIQUETS DE SANT VICENT

Estimats veïns i veïnes,

Tornem a saludar-vos amb la tristesa de no celebrar les nostres festes patronals. Continuem treballant perquè l'any que ve sí que puguem celebrar-les amb l'alegria e ilusió que es mereixen.

Desitjant que continueu bé, us saludem!

xiquets
San Vicent
2020

HECTOR R.
LAIA
GRETA
MARIA
MIGUEL C.

SOFIA
MIGUEL T.
SERGIO
BORJA
HECTOR G.

AINHARA
MARTA
PAU
CLAUDIA
DANIELA

IKER
JOAN
OSCAR
SANDRA

Estimados vecinos y vecinas,

Volvemos a saludarlos con la tristeza de no celebrar nuestras fiestas patronales. Seguimos trabajando para que el año que viene sí que podamos celebrarlas con la alegría e ilusión que se merecen.

Deseando que continuéis bien, os saludamos!

PROGRAMACIÓ

ESPECTACLES D'ESTIU 2021

31

AGOST
A LES 22:30 H.
EL REINO DEL LEÓN

01

SETEMBRE
A LES 20:00 H.
SUPERMUSICIS

01

SETEMBRE
A LES 22:30 H.
LA TRINCHERA

02

SETEMBRE
A LES 22:30 H.
EL GRAN CABARET

EL REINO DEL LEÓN

EL MUSICAL

UN ESPECTÁCULO QUE TE HARÁ RUGIR DE EMOCIÓN
Una magnífica puesta en escena con Voces en Directo.
Una historia repleta de valores. Un Tributo al Rey León.

EVENTIME PRODUCCIONS. PRESENTA.

ELS SÚPERMÚSICS

SÚPER
CONCERT, PER A
MENUTS I NO
TAN MENUTS.

VIU EL TEU PRIMER
¡SÚPER CONCERT!

LA TRINCHERA

El Gran
CABARET
Tasca

Acrobatas
Aereos

El Gran
CABARET
Tasca

— DE LOS CREADORES DE —
“LA VUELTA AL MUNDO EN 80 MINUTOS”
“SUPER STARS” - “THE SHOW.EL CRUCERO DE TU VIDA” - “A TODO TREN”

LLIBRET FESTES **2021**

LECTURES D'ESTIU ALBUIXECH

Patrocina l'Ajuntament d'Albuixech
www.albuixech.es